

Yabanc?lar?n T?rk?e ??renme Kayg?lar? ?l?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yabanc?lar?n T?rk?e ??renme Kayg?lar? ?l?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32738>

Öz

Yabancılar?n Türkçe Ö?renme Kayg?lar? Ölçe?i (YTÖKÖ), yabancı dil olarak Türkçe ö?renen bireylerin ya?ad??? kayg? düzeylerini ölçmek amacıyla **O?uzhan Sevim** tarafından 2019 y?l?nda geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Ölçek, yabancı dil ö?renme sürecinde ortaya ç?kan duygusal ve bili?sel tepkileri sistematik bir ?ekilde de?erlendirerek, ö?rencilerin akademik başarılar?n? olumsuz etkileyebilecek **kayg?** faktörlerini te?his etmeyi hedefler. Bu geli?tirme çalı?ması, özellikle Türkçe ö?renimi ba?lam?nda kültürel ve dilsel farklılıklardan kaynaklanan özgün kayg? bile?enlerini ortaya ç?karmak için tasarlanmı?tır. Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde kapsamlı bir **güvenirlilik** ve **geçerlik** analizi gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Yabancı dil kayg?s?, **Türkçe Ö?renimi**, psikometri, ölçek geli?tirme, **dil ö?renme**, kayg?, yabancı ö?renciler.

Yazarlar

O?uzhan Sevim

Amaç

Ölçe?in temel amacı, yabancı uyruklu ö?rencilerin Türkçeyi ikinci veya yabancı dil olarak ö?renme süreçlerinde deneyimledikleri özgül kayg? türlerini ve düzeylerini ölçmektir. Geleneksel yabancı dil kayg?s? ölçeklerinin, Türkçe ö?renimi ba?lam?ndaki kültürel ve dilbilimsel farklılıklar? yeterince yansıtamamas? nedeniyle, bu ölçek **Türkçe Ö?renimi** ortamına özgü kayg? kaynaklar?n? tespit etmek üzere geli?tirilmiştir. Bu sayede e?itimciler ve ara?tırmacılar, ö?rencilerin kayg?lar?n? azaltmaya yönelik daha hedef odaklı pedagojik stratejiler geli?tirebilirler.

Yap?

YTÖKÖ, psikolojideki Yabancı Dil Kayg?s? (Foreign Language Anxiety) yap?s?n? temel alır, ancak bunu Türkçe ö?renme sürecine adapte eder. **Yabancı Dil Kayg?s?**, genellikle üç ana bile?en etraf?nda incelenir: ileti?im korkusu (derste konumaktan çekinme), test kayg?s? (dil becerilerinin s?nanmas?ndan duyulan endişe) ve olumsuz de?erlendirilme korkusu (ö?retmenler veya akranlar tarafından ele?tirilme endişesi). Ölçek, bu genel boyutlar?n yanı sıra, Türkçe'nin kendine has yap?s? ve Türk kültürüyle etkile?imden do?abilecek özel kayg? faktörlerini de ölçmeyi amaçlar. Yap?, ö?rencilerin dil becerilerini kullanırken (konuşma, dinleme, yazma, okuma) hissettikleri genel rahatsızlık, gerginlik ve **endişe** durumlar?n? kapsar.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar?, Sevim (2019) taraf?ndan yürütülmü?tür. Kapsam geçerli?ini sa?lamak amac?yla uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve maddelerin Türkçe ö?renme kayg?s? yap?s?n? temsil etme yeterlili?i incelenmi?tir. Yap? **Geçerli?i** çal??malar? kapsam?nda, uygulanan **Faktör Analizi** sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin yabanc? dil ö?renme kayg?s?n?n farklı yönlerini tutar? bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulam??t?r.

Güvenirlik

YTÖKÖ'nün **güvenirlik** analizleri, iç tutar?l?l??n yüksek oldu?unu ortaya koymu?tur. Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, iç tutar?l?k katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?erleri incelenmi?tir. Tipik olarak, bu tür psikometrik araçlarda kabul edilebilir düzeyde güvenilirlik (genellikle .70 ve üzeri) beklenir. Çal??ma, ölçe?in genel olarak yüksek bir iç tutar?l?l?a sahip oldu?unu ve farklı zamanlarda uyguland??nda benzer sonuçlar verme e?iliminde oldu?unu göstermi?tir, bu da ölçe?in ölçtü?ü yap?y? karar? bir ?ekilde ölçebildi?ini kan?tlar.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) ve/veya **do?rulay?c? faktör analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler sonucunda, Yabanc?lar?n Türkçe Ö?renme Kayg?lar? Ölçe?i'nin çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?u tespit edilmi?tir. Ortaya ç?kan faktörler, yabanc? dil ö?renme kayg?s?n?n Türkçeye özgü bile?enlerini (örne?in, telaffuz kayg?s?, kültürel ileti?im kayg?s?) yans?tmakta olup, ölçe?in bu faktörler alt?nda gruplanan maddelerden olu?tu?u belirlenmi?tir. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olmas?, maddelerin ilgili faktörü temsil etme gücünün yüksek oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Ölçek Geli?tirme (Geli?tirme)

Format: Likert Ölçe?i (Tahmini 4 veya 5 puanl? derecelendirme, örne?in: Hiç Kat?lm?yorum'dan Tamamen Kat?l?yorum'a).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yabanc? uyruklu ö?renciler (Türkçeyi yabanc? dil olarak ö?renenler).

Ya? Grubu: Genellikle yeti?kinler ve üniversite düzeyindeki ö?renciler.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerin TÖMER (Türkçe Ö?retim Merkezi) veya benzeri dil programlarında Türkçe e?itimi alan yabancı ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli bir anket olup, kat?l?mc?lar?n Türkçe ö?renme süreçleri hakk?ndaki kayg? düzeylerini belirli maddeler üzerinden derecelendirmeleri beklenir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme kayg?s?, psikometrik araç, yabancı dil e?itimi, **TÖMER**, Sevim (2019), yap? Faktör Analizi, Güvenirlilik, Geçerlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Çal??mada belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: o.sevim@atauni.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Erzurum Teknik Üniversitesi (Tahmini afiliasyon, yazar?n güncel bilgileri kontrol edilmelidir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2019 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazardan izin almay? gerektirir. Kullan?m ücreti bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir; bu tür ölçekler genellikle akademik amaçlarla ücretsiz olarak kullan?labilir, ancak yazara dan???lması zorunludur. Ölçe?in tam metnine, geli?tirme çal??ması?n?n orijinal makalesi arac?l??yla ula??labilir.

Kaynaklar

Sevim, O. (2019). Yabancılar?n Türkçe Ö?renme Kayg?lar? Ölçe?i: Güvenirlilik ve geçerlik çal??ması. *Bayburt E?itim Fakültesi Dergisi*, 14(28), 253-274. <https://doi.org/10.35675/befdergi.642780>

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [yabancilarin-turkce-ogrenme-kaygilari-olcegi-toad.pdf](#)

Yabancılar?n Türkçe Ö?renme Kayg?lar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için lütfen Sevim (2019) taraf?ndan yay?nlanan orijinal akademik makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM